

arran de la carretera, i ràpidament guanyarem altura ---» (1932), 225b11f.; «aconseguien algunes envolades de més de 15 metres d'altura», 222b3 (vol amb planador).

Esvolategar: «la au, quan vole, ha dues ales esteses, que si no-n havia sinó una, no porie volar, mas *esbolatigarie*», StVicentF II, 69.33-70. «¿No sents com, xiscloadores, pertot ja *esvolateguen*, / empenyent-la y penjant-se-li als peus en lleig eixam, / ensemps que ronc me crida l'abisme, hont l'arrocegan? / eix pa com no li llanço fent-lo glatir de fam?», *Atl.* IV, 30a; «la mort *esvolatega* pertot arreu», *JFlo.* 1870, 78. *Esvolatec*: «al trepitg y *esvolatec*, / les fantasmes desvetllades / ---», Verdager (*Obres* 1909, I, 324). *Esvolassegat-se* 'esverar-se (un ocell, gallina etc.)' (cf. supra a *voleiar*), amb metatesi *esvalossegar-se* a Banyoles (P. Serra, AORBB V, 232); *esvolassegament*, *esvolatassegar*. *Esvol*.

I amb repercussió de líquida *esvoletric*, *esvolatre-gar*. *Esvolatxegar*, transposat en *esbalutxegar* a l'Alta Muntanya 'espantar-se l'ocell', *DAG*. (*AlcM* grafia erròniament amb *e*, *esvoletxegar*); *esvolatxec* 'bandada', o 'desbandada': «quan va comparèixer el llop hi va haver un *szbuláčék* d'ovelles» Vilallonga de Ter (1935); «ha vingut tot un *szbuláčék* de canaïa» Alt Berguedà (Gresolet, 1936). *Malvolat*.

Revolat [Belv. ant.; Lab. 1840]: «Dins núvols fulgurants de blanca polseguera / avança a tot galop l'estol del vencedor, / té un *revolat* triomfal la vívida crinera, / té un cos de semidéu l'itrèpid conductor / --- palpiten els pitralls / i al vibrar --- / cisella una vivent estrofa de cavalls», Alomar (*La Quadriga*, v. 87); «és un espectacle de màgia el contemplar-los [els ànecs] *revolat* contra claror, amb el coll estirat, lluitant amb la tramuntana, aletejant ---», P. Bertrana, *Proses Bàrbares*, 201. +*Revol*: «la vida se'm comença a complicar i, en el *revol* de tan diversos afanys, les bagatelles s'esvanexen i moren», Coromines, *Calendari de Bagatelles*, 26-vi-1909 (*Di. i Rec.* II): la distinció amb *revolt* m. i adj. (*temps revolt* etc.) és evident, es tracta d'un postverbal tan legítim de *revolat* com el derivat *revolada*: cal afegir-lo al DFa.

Passant a noció d'energia': *revolada* [Lab. 1840]: «--- es veien passar presos entremig de soldats, que duien carrabines al braç; per saber què feien havíem provat de conxivar el centinella, un artiller sapat, que, en comptes de respondre, ens va tancar la portella amb una *revolada*», Coromines; «en aquell moment, la porta de la cuina s'obrí d'una *revolada*, i va aparèixer en el llindar la imatge vertical i dura d'En Savalls», id. (*Presons Imag.* VIII, 72; *Silèn*, O. C., 71b12f.); «agafa aquell mantell tan gran de pútrua, l'estira, aixís, amb una *revolada*, / i se'n torna corrents a la marina», Maragall (*Nausica*, 1908, O. C., 218). Alguns a Cerdanya ho alteren per contaminació amb *rebiüllada*, *-bitllar*, posant-li una *i*: «es desfúe, amb una *revilada*, de les sabates queixant-se que l'estrenyien massa, i allargà pel verd de l'herba --- dos peuetes com de neu fosa», AntCayrol (JPCerdà, *Cont.*, 56). *Revoladissa*; *revolejar*; *revoler* [-ero]: «desperdicios o restos que sobran

o quedan como desecho de cq. cosa: --- residuos de paja o herba en las eras, pequeñas astillas que sobran después de partir leña: ex. Repliega izo *rebolero* de llenya ta ensenre el foc» Benasc (Ferraz, 92). *Revolantigar* val. 'voletejar', Valor-Giner, 1950-55. En canvi són pèssims castellanismes *revolotejar* i *revoloteig*.

Sobrevolar, adaptació del fr. *survoler*, que fou creat el 1915: «un avion allemand a *survolé* Paris» (diaris de 1915). No veig que sigui desaconsellable catalanitzar-lo en *sobrevolar*: «un eixam d'avions terroristes del Feix i els seus lacais espanyols *sobrevola* Barcelona, llançant bàrbarament superbombes sobre les cases inermes», 16-III-1938; «el corb que *sobrevola* l'estepa dels meus dies», trontollador cisellat de Màrius Torres, 1940. Admès *Gr. Encicl. Cat.* «volat sobre un indret», vol. XXXII, 1979, 683a. Noto que l'evita Canudas (no sé si pertot): «A 1500 m. d'altura ens dirigírem a Barcelona on vam *volat* d'un costat a l'altre durant mitja hora» (198a12); «un altre *vol* magnífic, el primer sobre Andorra», 1932 (223b17f.); «el *vol* de bateig per damunt de la ciutat» (165a22f.); «*vol* --- damunt Canet» (157vb). *Sotavolant*. *Trasvolat*.

CPT.: *Volamaria* (*DAG*). *Vola-vola*. A l'*envola-entola* (V. supra). *Volicampanes*, més que al vol de l'insecte es deu referir al de les campanes mortuòries, per la superstició del verí mortal de certes bestioles.

1 La mateixa frase en la cançó 284D15, versió del Gironès. En tots dos passatges la versió transmesa posa *q. la terra volava*, que cal esmenar així pel metre i pel sentit lògic. Crec que la frase així corrompuda figura encara en altres passatges, que recordo vagament sense nota que permeti verificar-los. L'error devia transmetre's d'un rapsoda a l'altre, perquè incapaços d'eivar-se fins a la retòrica antítesi *per terra/volar*, hi cercaren la pedestre i inoportuna noció de 'volat o fer saltar amb pòlvora un obstacle'.

2 D'aquí n'ha derivat aquesta llengua eslava un verb *bulètati* 'pescar amb volant', cosa que allà practiquen amb el *Labrus* ('llobarro'). En lloc de l'etimologia errònia que n'havia proposat primer (*ZRPb.* I, 523) ja va reconèixer en *ZRPb.* LIV, 473-5, la bona, adherint-se als articles de Schuchardt. —

3 Més natural seria *li vo.*, però no fóra prudent esmenar-ho: en rigor també podria ser un *ne* possessiu o més aviat causal (a causa del moviment voleïa-va el serrell del faldellí). Encara que sigui en l'ed. de 1882, deu ser producció del S. XVIII, quasi segurament no anterior; entre altres coses el cast. i port. *fandango* no es documenta abans de 1705 (cantar *esfandango* ja 1515, però dada escadussera i només a Portugal). — 4 Mot a afegir al que hem anotat sobre *bolla* = *BOLA*, vol. III, 60b1-11 i n. 11.

LLISTA CORRELATIVA DE DERIVATS I COMPOSTOS: *volavèrunt*, *vol*, *tirar de vol*, *llançar les campanes al vol*, *vol brodat*, *vol de faldilles*, *vol-de-ribera*, *vol-de-ribera*, *vol a vela*, +*volavelistes*, *volable*, *volada*, *de la primera volada*, *voladís*, *voladissa*, *volador*, *volaor*, *voladura*, *voladúria*, *volall*, *volament*, *volera*, *volander*, *volandera*, *volandèjar*, *volanda*, *volando*, *volandó*, *vo-*